

Motion till riksdagen 2005/06:U346

av Anne Ludvigsson m.fl. (s)

Nolltolerans mot hedersrelaterat våld

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om åtgärder för nolltolerans mot hedersrelaterat våld för världens kvinnor.

Motivering

För några år sedan var hedersrelaterat våld och hedersmord okända begrepp.

På FN:s kvinnokonferens i Peking fanns inte begreppet med och idag tio år senare är det fortfarande svårt att få fram skrivningar i internationella dokument som belyser denna form av våld.

I kulturerna i Mellanöstern och kring Medelhavet har en familjs heder sedan urminnes tider förknippats med dottrarnas oskuld och sedesamma leverne. Enligt traditionen hotas en familjs heder av att flickan lever ett "osedligt" liv. Vanäran kan också bestå i att flickan vägrar gifta sig med någon som släkten har utsett utan gifter sig med någon som hon själv väljer. Släktens heder kan återupprättas om flickan avrättas. Uppgifterna går isär om hur många som mördas varje år för att rädda familjens heder. Statistik från FN och Amnesty International varierar från 1 500 till 5 000 mord per år. I länder som Turkiet, Irak, Jordanien och Pakistan är det enligt lag en förmildrande omständighet om orsaken till att en kvinna mördas är att hon har vanhedrat familjens heder.

Den kontroll och ryktesspridning som invandrarkvinnor från dessa länder utsätts för även i vårt land förhindrar dem från att utöva de allra enklaste medborgerliga rättigheter. Vi är också medvetna om att det inom invandrargrupper i Sverige än idag finns de som "uttrycker förståelse" för dem som mördar unga kvinnor när de har vanärat sin släkt. Vårt samhälle kan göra mycket för de här kvinnorna genom att lära sig förstå deras situation och framför allt genom att ta de hot de utsätts för på allvar.

I Sverige har morderna på unga flickor med invandrarbakgrund också fått mycket uppmärksamhet och fördömts. Inom andra EU-länder har unga in-

Fel! Okänt namn på

vandrarkvinnor som mördas av sina släktingar tyvärr inte uppmärksammas lika mycket. Detta kan bero på att man inte ser lika allvarligt på brott som begås inom familjen. Men det kan också bero på att man i många länder accepterar en större segregation än vad vi gör i Sverige och därför är benägna att låta invandrargrupperna lösa sina "egna problem" själva.

Den svenska regeringen bör i alla sammanhang där möjlighet ges både inom EU och i andra internationella sammanhang agera kraftfullt för att frågan om hedersrelaterat våld diskuteras och lyfts upp på dagordningen och att invandrarkvinnor tillförsäkras sina lagliga rättigheter.

Sverige ska arbeta för en nolltolerans mot hedersrelaterat våld för världens kvinnor.

I Sverige behövs fler kompetenshöjande åtgärder för alla personer som kan komma i kontakt med personer som lever i en hederskultur. Poliserna, vårdpersonal och socialtjänsten måste få utbildning i hur man bemöter unga kvinnor som känner sig hotade. Det är också viktigt att det sker en uppföljning efter en placering. Hur ska flickan komma in i samhället igen och hur ska hennes miljö vara?

Det förebyggande arbetet med kunskap om demokratiska rättigheter och både flickors och pojkars rätt till lika möjligheter att forma sina liv måste få större utrymme i skolans undervisning och varje skola måste utveckla samarbetet med föräldrarna. För att möjliggöra detta behövs utbildning/fortbildning för lärare och annan personal inom skolan.

Föreningslivet har ett stort ansvar i det förebyggande arbetet och via bidragsfördelning kan man styra integrationsarbetet. Ett krav på att i alla föreningar minst 40 procent av styrelsemedlemmarna ska vara kvinnor eller aktivt delta i aktiviteterna är ett sätt som bör övervägas. Utanförskap och isolering är det som när och håller vid liv dessa kvinno- och människofientliga traditioner.

Det måste finnas en samordning och ett erfarenhetsutbyte mellan sjukvård, skola, sociala myndigheter, polis/rättsväsende och "narkotikasamordnare" som har ansvar för frågan.

Stockholm den 30 september 2005

Anne Ludvigsson (s)

Eva Arvidsson (s)

Marie Nordén (s)

Britta Rådström (s)

Christina Nenes (s)

Carina Adolfsson Elgestam (s)

Carina Hägg (s)

Carina Ohlsson (s)

Inger Nordlander (s)